

Gh. Gheorghiu-Dej i-a cerut, însă, lui Pătrășcanu să lase această problemă în seama lui Emil Bodnăraș. Eliberat de la Târgu-Jiu, Pătrășcanu a continuat să stea, cu domiciliu obligatoriu, la Poiana Țapului, până în primăvara lui 1944 când, după bombardamentele anglo-americane de la 4-5 aprilie, vigilanța Siguranței a scăzut, și el a venit la București. Pentru că Regele Mihai I căuta soluții pentru ieșirea din război și era interesat de părerile tuturor liderilor partidelor de opoziție, l-a însărcinat pe baronul Ion Mocsonyi-Stârcea (Styrcea) de Foen, mareșalul Casei Regale, să ia legătura și cu comuniștii. Mocsonyi s-a gândit să discute cu L. Pătrășcanu, despre care aflase, prin intermediul unor rapoarte secrete trimise de Siguranță, Mareșalului Ion Antonescu, care îi parveneau discret, prin colonelul Davidescu, ruda lui Mircea Ionnițiu, secretarul particular al Regelui, că era doctrinarul și liderul comunist cel mai important. Prin colonelul Octavian Ullea, maestrul de ceremonii al Curții Regale și văr cu Pătrășcanu, baronul s-a întâlnit cu șeful comunist. Pătrășcanu a intrat, astfel, în discuții, având acordul P.C.R., cu cercurile apropiate Palatului și cu liderii celorlalte partide din opoziție, în vederea înlăturării lui Ion Antonescu, a alăturării României la coaliția antihitleristă și a formării Blocului Național-Democratic. A fost unul dintre principalii actori politici care l-au sprijinit pe Rege în realizarea Actului de la 23 august, alături de C.I.C. (Dinu) Brătianu, Iuliu Maniu și Constantin-Titel Petrescu și a fost șeful delegației românești care a semnat armistițiul cu URSS, la Moscova, fiind nevoit să gestioneze o situație foarte delicată (vezi și Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*, ediția a III-a revăzută și adăugită, Editura Univers Enciclopedic, București, 2002, p. 418). Lucrețiu Pătrășcanu devenise, indiscutabil, figura centrală a comuniștilor români, lucru care i-a pus pe gânduri pe adversarii săi din interiorul partidului, sprijiniți de NKVD. Îngrijorarea acestora a crescut după manifestația de pe Stadionul A.N.E.F., de la 7 octombrie

1944, când aprox. 80.000 de oameni au scandat: "*Pă-trăș-ca-nu prim-mi-nis-tru!*" A doua zi, Emil Bodnăraș l-a chemat la el pe Ivan (Vania) Didenko (alias Ioan Vidrașcu), unul dintre șefii serviciilor de informații și contrainformații ale P.C.R., din subordinea sa, și i-a spus: "*Ai văzut ce a făcut ieri, la A.N.E.F., Lucrețiu Pătrășcanu? Prim-ministru! Omul ăsta prea se ridică. Trebuie să-i găsim ceva. Să-l urmărească Mișa [Mișa Povstanski, alias Vasile Posteuca; n.n.], Vania [chiar interlocutorul lui Bodnăraș; n.n.], Pantiușa [Pintilie Bodnarenco, alias Gheorghe Pintilie; n.n.] și Serghei [Serghei Niconov, alias Sergiu Nicolau; n.n.]!" Este evident ce a urmat: Pătrășcanu avea să fie persecutat de proprii lui tovarăși. Cu toate acestea, el a continuat să fie un comunist radical, care dorea dispariția "statului burghez" și instaurarea "dictaturii proletarietului". După 6 martie 1945, și-a dorit să conducă un guvern de coaliție cu liberalii lui Dinu Brătianu, explicându-i Anei Pauker că era împotriva "*unui guvern de coaliție cu Tătărescu și gruparea lui [...] formată din escroci, șantajști și cunoscuți șpertari (Bejan, Franasovici, Alexandrini)*", dar Ana Pauker și, mai ales, Andrei Vișinski s-au împotrivit. Pătrășcanu căuta și "*a slăbi pozițiile ocupate de Iuliu Maniu în Ardeal, mergând pe linia unei supralicitări a șovinismului mărunt, în chestia Ardealului de Nord și a unor aspecte legate de probleme naționale [de] acolo (concretizate în cuvântările mele [ale lui Lucrețiu Pătrășcanu; n.n.] de la Cluj; o diminuare a atacării lui Maniu și a conducerii național-tărăniste, pentru a încerca o rupere a unor aderențe și a unor mase aflate sub influența lor, printr-o muncă de agitație și propagandă...*". La Cluj, unde domnea o atmosferă încărcată, din cauza problemei recuperării Transilvaniei de Nord, pierdute în urma Dictatului de la Viena din 1940, comuniștii unguri au vrut să "dea o lecție studenților" care manifestau, strigând: "*Jos teroarea, jos guvernul, vrem libertate!*", așa că au scos muncitorimea în stradă, pentru a-i ataca pe studenți. Muncitorii au spart geamurile și au distrus*

ușile Căminului *Avram Iancu*, în intenția de a pătrunde acolo. La intervenția țăranelor din Mănăstur, veniți să îi salveze pe studenți, au sosit și reprezentanții Comandamentului sovietic, pretinzând că vroiau să aplaneze conflictul. În urma acestor agitații, care au dus la declanșarea unei greve studentești, Lucrețiu Pătrășcanu, ministru de Justiție, a fost trimis de partid, cu misiunea de a pune capăt grevei, care începuse să ia amploare și să se extindă și în alte centre universitare. Cu acea ocazie, Pătrășcanu a spus, referindu-se la cei aprox. 300.000 de maghiari, necetățeni români, dar care se aflau în Ardeal, veniți în timpul ocupației horthiste: *“...Această populație maghiară atât de numeroasă, nu se află aici numai în căutare de mijloace de existență, prezența acestor oameni pe care noi în mod conștient i-am exclus de la drepturile de cetățenie, crează o situație de îngrijorare. Pentru că acești maghiari — sau cei mai mulți dintre ei — cultivă și alimentează tendințele revizioniste și duc muncă de destrămare a statului nostru. În această chestiune, îngăduința noastră are limite...”*. Această declarație, la care s-au adăugat și altele, mai puțin radicale, dar păstrând acea linie tipică lui Pătrășcanu, exprimată prin vorbele *“mai întâi sunt român, și apoi comunist”*, avea să fie unul dintre capetele de acuzare pe care unii dintre *“tovarășii”* săi le-au folosit împotriva sa. În timpul Grevei Regale din august 1945, Palatul a sperat să depășească criza prin intervenția diplomatică a anglo-americanilor. Victor (Piki) Rădulescu-Pogoneanu și Grigore Niculescu-Buzești au cerut, în acea perioadă, și sprijinul lui Pătrășcanu pentru Rege. Despre o a doua întâlnire cu cei doi, Pătrășcanu își amintește: *“Am reluat aceeași temă, cu o nouă chestiune. În legătură cu zvonul care circula atunci, că aș putea fi însărcinat — ca cel mai vechi ministru — cu președinția Consiliului de Miniștri, ca o formulă provizorie, arătând că ar putea fi o soluție care să meargă pe linia tranșării crizei constituționale în cadrul nostru intern, ceea ce eu credeam că ar fi un fapt politic pozitiv și că ar înlătura amestecul anglo-americanilor în afa-*

*cerile noastre interne”*. Colegilor de partid le era, însă, teamă de Pătrășcanu, chiar dacă el mergea pe linia întăririi partidului. Pătrășcanu și-a continuat politica și după februarie 1945, lună în care a fost, de două ori, ținta unor atentate cu arme automate: prima dată, în Piața Universității, iar a doua oară, în Piața Palatului Regal, locul de unde avea el să vorbească mulțimii fiind indicat în prealabil, se pare de către Emil Bodnăraș, lui Pantiaș Boddarenco, cel care îl omorâse și pe Ștefan Foriș, și pe mama acestuia. Lucrețiu Pătrășcanu a fost și cel care i-a prezentat Regelui lista cu cele 4 cereri de grațiere ale membrilor lotului Mareșalului Antonescu, cerându-i să le respingă. Tot el a fost și unul dintre artizanii Legii Electorale, care deschidea larg drumul fraudelor grosolane care aveau să urmeze, oferind guvernului posibilitatea de a controla spectrul parlamentar, după bunul său plac, prin metode ca plasarea secțiilor de votare în locuri care să îi împiedice pe mulți țărani din sate mai izolate să voteze, sau posibilitatea ca procesul verbal de constatare a rezultatului să fie valabil numai cu semnătura președintelui comisiei electorale, în caz că ceilalți membri ar fi refuzat să îl semneze. A mai contribuit la fraudarea alegerilor și prin ordinul de a se reface procesele verbale prin inversarea rezultatelor, în avantajul comuniștilor, și prin chemarea la București a președinților de secții electorale refractari la metodele comuniștilor. Pătrășcanu a fost, astfel, parte activă în falsificarea voinței naționale și în alcătuirea unui Parlament nereprezentativ. În 1947, când comuniștii au trecut la măsuri radicale împotriva țărăniștilor, urmând scoaterea P.N.Ț.-ului în afara legii, Pătrășcanu declara: *“Ștefan Stoica, cel condamnat în procesul Maniu, îmi este văr și am avut întotdeauna cele mai bune raporturi personale cu el. În primăvara anului 1947, a venit la mine cu o chestie personală [îi era teamă de valul de arestări început la 15 martie 1947 și cerea protecția vărului său; n.n.]. Cu acest prilej, i-am determinat să devină informatorul nostru [...] am comunicat lui Emil Bodnăraș cele discu-*

tate și în casa mea, în prezența mea, trimisul S.S.I.—ului a luat contact cu Ștefan Stoica [...]. Aceste fapte] le-am comunicat și ministerului de Interne, personal [în august 1947; n.n.] și i-am comunicat lui Ștefan Stoica să se pună la dispoziția organelor anchetatoare, lucru ce l-a făcut în aceeași zi. Cu câteva zile înainte de proces [procesul lotului lui Iuliu Maniu; n.n.] l-am chemat de jos [din celulă; n.n.] pe Stoica și l-am sfătuit să urmeze întocmai dispozițiile lui Bunaciu. Acesta era de față. La proces, Stoica a urmat sfatul dat de mine”. Ceea ce nu spunea Pătrășcanu era că Stoica fusese și el condamnat, la 7 ani de închisoare. Și nici Pătrășcanu nu a mai apucat să afle că vărul său a murit exterminat de comuniști, așa cum avea să moară el însuși. Mergând, în continuare, pe linia destrămării statului român de drept și a înfeudării lui sistemului sovietic, Pătrășcanu a desființat inamovibilitatea magistraților și a înființat instituția asesorului popular— oameni total incompetenți, unii dintre ei cu doar câteva clase primare, au ajuns să judece în instanțe, cuvântul lor atârând mai greu decât cel al judecătorilor. Tot din persoane de o calitate mai mult decât îndoielnică, a creat judecători noi, fideli regimului, obligând cadre competente, cu experiență și studii corespunzătoare, să le acorde diplome și să îi accepte drept colegi de bransă, cu drepturi egale și cu avantaje mult mai mari. Tot sub ochii lui Pătrășcanu, dar de data aceasta fără să mai fie consultat, comuniștii l-au forțat pe Regele Mihai să semneze, sub amenințare, abdicarea, și să părăsească țara. La nici 2 luni de la abolirea Monarhiei, în contextul contopirii P.C.R. și P.S.D. în noul Partid Muncitoresc Român (21-23 februarie 1948), Lucrețiu Pătrășcanu, un adversar al implantării în România a modelului stalinist, a fost înlăturat din conducerea de partid și de la conducerea ministerului Justiției, după ce le făcuse atâtea servicii și le acoperise atâtea ilegalități “tovarășilor” săi. “Răsplata” comunistă nu a întârziat prea mult. A fost arestat, la 27 aprilie 1948, și dus la Băneasa, unde a fost adusă și soția sa (la ora 18.00). Au

stat acolo 3 săptămâni, după care Elena Pătrășcanu a fost dusă în altă parte, pentru anchetă. S-au regăsit la închisoarea de la Snagov. Prima anchetă a durat până în septembrie 1950. A doua anchetă a început la 1 aprilie 1951 și s-a desfășurat în condiții de brutalitate extremă: 17 ore pe zi, L. Pătrășcanu nu avea voie să stea întins pe pat, iar 45 de nopți consecutive a fost ținut câte 4 ore în anchetă, pedepsit la cereră și înjurat, fără să aibă parte de vreun tratament medical. La capătul acestei anchete inumane, a avut loc un proces înscenat, cu verdictul dat dinainte, în tradiția binecunoscută a proceselor bolșevice. Procurorul Rudolf Rossman a semnat mandatul de arestare 16.203/24.08.1948, ordonând “*agenților forței publice ca, în conformitate cu legea, să-l aresteze și să-l conducă la penitenciarul Jilava*”. Or, la data emiterii aceluia “mandat de arestare”, Lucrețiu Pătrășcanu era deja închis de 4 luni, bătut și ținut în anchete. După 6 ani de tortură, a avut loc parodia de proces, între 6 și 14 aprilie 1954, la finalul căreia procurorul, colonelul Grigore Râpeanu, a citit sentința nr. 49, cu mențiunea că era definitivă și avea termen de grațiere de 48 de ore. Dintre cele 11 persoane din boxa acuzaților, Lucrețiu Pătrășcanu și Remus Koffler, acuzați de spionaj în favoarea “imperialiștilor”, au fost condamnați la moarte. Pătrășcanu a anunțat că nu formulează cerere de grațiere, în timp ce Koffler a dorit să se prevaleze de acest drept. În ultimul cuvânt în fața instanței, Lucrețiu Pătrășcanu a spus: “*Scuip pe acuzațiile care mi se aduc [...] viața mea e scurtă, dar sunt oameni care o să urmărească această porcărie*”. Pe Herbert (Belu) Zilber, prieten apropiat pe declarațiile căruia se bazase acuzarea, Pătrășcanu l-a calificat drept: “*Canalie, ticălos, scârnăvie, monstru*”. Un alt acuzat, Alexandru Ștefănescu, condamnat la muncă silnică pe viață, a declarat, la ultimul cuvânt, că nu îl cunoscuse niciodată pe Pătrășcanu, lucru pe care acesta l-a confirmat pe loc, și l-a calificat pe Zilber drept “*sinistru mincinos*”. Emil Calmanovici, condamnat și el la muncă silnică pe viață (avea să moară în

temniță), a spus: “*V-am arătat că membrii de partid spun minciuni. Încă un exemplu, dați-mi voie să-l relev eu*”. Președintele completului de judecată, colonelul Ilie Moisescu, i-a răspuns brutal: “*Nu-ți dau voie!*” Trebuie amintite aici numele capilor comuniști și ale uneltelor lor, care au contribuit la asasinarea politică și fizică a lui Lucrețiu Pătrășcanu: Gheorghe Gheorghiu-Dej, Emil Bodnăraș, Teohari Gheorgescu, Pantiușa Bodnarenco, anchetatorii Butyka Francisc, locotenent-colonel Ioan Șoltuțiu, căpitani Gheorghe Moraru, Ludovic Weis și Teodor Micle, locotenentii-majori Gheorghe Enoiu, Gruia Manea, Victor Vânătoru, Teodor Stoica și Toma Drăghici, precum și cei care au pus în scenă procesul care avea să justifice crima, colonel Ilie Moisescu (președintele completului), maior Vasile Varga (judecător asistent), coloneii Alexandru Demeter și Ion Ciulei (membri ai completului), coloneii Grigore Râpeanu, Aurel Ardeleanu, Rudolf Rossman și maiorul Ioan Pohonțiu (procurori). În noaptea de 16 aprilie 1954, la închisoarea Jilava, colonelul Iosif Moldoveanu l-a scos la plimbare pe Lucrețiu Pătrășcanu și, pe drum, i-a tras un glonț în ceafă. Plenul Tribunalului Suprem al României, judecând recursurile în supraveghere înaintate de Procurorul General, în 1968, a constatat netemeinicia și ilegalitatea condamnărilor pronunțate în toate cazurile de mai sus, întrucât persoanele condamnate nu săvârșiseră faptele care li se puseseră în sarcină, iar procesele care li se intentaseră nu fuseseră decât niște înscenări. În consecință, toți cei condamnați în lotul Pătrășcanu au fost achitați de orice penalitate. Lucrețiu Pătrășcanu era reabilitat post-mortem (în jurul lui 1970, a existat un scurt “moment Pătrășcanu”), pentru a servi, acum fără voie, intereselor propagandistice ale unor “to-varași” nu foarte diferiți de aceia care îl uciseră (pentru folosirea lui Pătrășcanu ca simbol al laturii naționaliste a comunismului românesc, vezi Lucian Boia, *Istorie și mit în conștiința românească*, ediția a III-a adaugită, Editura Humanitas, București, 2002, p. 344). Temându-se,

totuși, să nu fie umbrat de noul mit, Ceaușescu a aruncat din nou, cu discreție, umbra asupra lui Pătrășcanu. Cu ocazia reexaminării proceselor lotului Pătrășcanu, s-a constatat și că unii anchetatori, procurori și judecători se făcuseră vinovați de crime, abuzuri și grave ilegalități. Tot în 1968, colonelul Iosif Moldoveanu, ucigașul lui Pătrășcanu, și-a ucis soția și copiii, după care s-a sinucis, lăsând o scrisoare în care mărturisea că îl torturase pe Pătrășcanu, pentru a-i smulge declarații și că îl împușcase de teamă ca, în fața plutonului de execuție, acesta să nu îi demaște faptele. Destinul lui Lucrețiu Pătrășcanu ilustrează perfect felul în care sistemul comunist i-a distrus până și pe ideologii și activiștii săi cei mai fideli.

**PĂTRĂȘCANU, Nutți** (cunoscut și ca Nuți sau Nuty) **I.** Născut la 1 august 1929, la Constanța. Domiciliat în București (str. N. Bălcescu, nr. 25). Student la Facultatea de Medicină. Membru al Mișcării Legionare. Arestat ca membru al organizației anticomuniste “subversive” din Munții Ciucaș și eliberat în 1947. Rearestat în 1948, împreună cu mai mulți colegi din Centrul Studentesc Legionar București. Condamnat în 1949, la 6 ani de închisoare. Detenția la Jilava și Pitești, unde a luat contact cu acțiunea de *reeducare*, fiind bătut cu bestialitate de Eugen Țurcanu, pentru că fusese un adversar al *reeducării*. Cedând torturilor, a acceptat să facă parte din *comitetul de reeducare* și să participe la schinguierea altor deținuți. Împreună cu Vasile Pușcașu și Gheorghe Roșca, l-a torturat pe Alexandru Bogdanovici, până la moartea acestuia, la 15 aprilie 1950. A participat și la torturarea lui Nicolae Eșianu. La 31 mai 1950, Nutți Pătrășcanu a fost transferat la închisoarea de la Târgu-Ocna, unde a continuat să aplice, cu încuviințarea tacită a ofițerului politic, sublocotenentul Augustin Șleam și sprijinit de ceilalți studenți *reeducați* veniți de la Pitești (printre care Andrei Andreev, Vasile Badale, Dumitru Bârjoveanu, Eugen Munteanu și Constantin Străchinaru), torturile *reeducării* asupra deținuților bolnavi de T.B.C., internați acolo. Tortu-

rile au continuat până la 1 mai 1951, când deținutul Eugen Dimitrov, nemaisuportând chinurile și sprijinul de detenții care se opuneau cu fermitate metodelor lui Pătrășcanu (Mircea Dumitrescu, G. Goruneanu, Aurelian Guță, Gil Ioanid, Virgil Ionescu, Nicolae Ionescu-Galbeni, Nicolae Itul, Gheorghe Miculescu, Gheorghe Penciu, Constantin Petrescu, Stelian Popescu, Aurel Tacu, Cezar Tănase, Constantin Voicescu), și-a scos încălțările din picioare, a spart cu ele geamul celulei și a strigat: “*Săriți, că mă omoară!*”, urmat fiind și de strigătele celorlalți deținuți, care au putut fi auzite până la un teren de sport din apropierea închisorii, unde oamenii din Târgu-Ocna erau strânși pentru sărbătorirea Zilei Muncii. Festivitățile s-au oprit și oamenii au alergat spre închisoare. Alertați, gardienii au alergat și ei pe culoarul închisorii, oprindu-se în fața ușii celulei din care se auzise primul strigat. De dincolo de ușa zăvorâtă, Eugen Dimitrov le-a strigat: “*Asasinilor, o să dați socoteală mâine pentru ce faceți acum!*” Acest act unic în peisajul concentraționar comunist din România a fost urmat de o anchetă a Securității din Târgu-Ocna care, la ordinul șefilor comuniști de la București, a dispus încetarea *reeducării* prin tortură, la Târgu-Ocna și în celelalte închisori din țară, de teama răspândirii adevărului despre represiunea comunistă. Nutti Pătrășcanu a dispărut de la Târgu-Ocna, pe la jumătatea lui noiembrie 1951, după ce a eșuat în demonstrarea unor “comploturi legionare” fictive, și a reapărut la Aiud, unde a stat până în octombrie 1952. În continuare, a fost plimbat, ținut la izolare și în anchete, pe la M.A.I., Securitatea din Uranus și Jilava. Declarațiile lui, scrise în perioada august — septembrie 1953, vădesc un puternic dezechilibru intelectual și moral (vezi *Memorialul ororii. Documente ale procesului reeducării din închisorile Pitești și Gherla*, Editura Vremea, București, 1995). La 10 noiembrie 1954, Nutti Pătrășcanu avea să se găsească în boxa acuzaților, alături de alți deținuți *reeducatori* de la Pitești și Gherla, care erau acuzați acum, într-o mascaradă de proces, tocmai de cei care îi transfor-

maseră în unelte ale represiunii comuniste. Condamnat la moarte, prin sentința 32/1954 a Tribunalului Militar București, alături de alți 21 de acuzați, dintre care 17 au fost executați. Pătrășcanu a mai fost folosit, ca martor al acuzării, și în alte procese, intentate unora dintre ofițerii de Securitate care coordonaseră crimele *reeducării* și menite, în fapt, să dezinformeze opinia publică din țară și din lumea liberă, încercând să inoculeze ideea că regimul comunist nu era vinovat de genocidul de la Pitești, Gherla, Canal etc., care ar fi fost opera Mișcării Legionare, ofițerii de Securitate neavând decât vina de a nu fi fost destul de vigilenți și de a fi “tolerat” acțiunile deținuților legionari. Prin decizia 468/31.08.1957, Tribunalul Suprem al R.P.R. a respins recursul înaintea de Nutti Pătrășcanu, iar prin decretul 459/8.10.1957, i-a comutat pedeapsa la moarte, în muncă silnică pe viață. În martie 1958, a fost ridicat din închisoarea Securității de la Uranus (București) și a fost dus la Jilava, unde a fost ținut într-o severă izolare, în “celulele morții”. A murit la Jilava, la 2/3 februarie 1960.

**PĂTRĂȘCANU, Radu.** Judecător din Panciu. Arestat în mai 1948, judecat și condamnat. Detenția la Jilava și Aiud.

**PĂTRĂȘCIU, Ion I.** Din Valenii de Munte — Prahova. Arestat de Securitatea Ploiești. Deținut 10 luni și 21 de zile.

**PĂTRĂȘCOIU, Nicolae.** Născut în 1890. Colonel de rezervă, domiciliat în București (str. Eustasiu, nr. 41). Arestat în 1945 și condamnat de Tribunalul Poporului din Cluj. Detenția la Jilava și Aiud.

**PĂTRĂUCEAN(U), Cozma (Cosma).**



Născut la 31 octombrie 1909, în comuna Straja — Rădauți. A luptat în cel de-al doilea război mondial, pe Frontul de Est, pentru eliberarea Basarabiei și a Bucovinei de sub ocupația sovietică. A revenit de pe front în 1943 și și-a continuat serviciul militar la Reșița, până în 1945, când și-a dus acolo

și soția și copilul, pentru că sovieticii îi distruseră casa și îi deportaseră în Siberia mai mulți consăteni. Întors la Straja în 1947, pentru a încerca să-și refacă gospodăria, a fost arestat în primăvara lui 1948 și torturat cu bestialitate. A scăpat ca prin minune, nefiind asasinat de șeful Siguranței de la Rădăuți, Genser, și de gardianul Galan, care îi înscenaseră o tentativă de evadare. Eliberat, printr-un decret de grație, la 1 mai 1948, dar ținut în continuare sub observație. A stat o perioadă ascuns la cumnatul său și în toamna lui 1948 s-a asociat cu partizanul anticomunist Constantin Gherman care, ducându-se să-și vadă soția, la Sulița-Moldova, a fost trădat de un țaran și arestat. În noaptea de 23 spre 24 februarie 1950, după ce gazdele sale fuseseră arestate, Pătrăuceanu a reușit să scape din încercuirea trupelor de Securitate. La 15 mai 1950 a intrat în mișcarea de rezistență condusă de Constantin Cenușă, care avea să se predea, și el, la 29 august 1951. Cu toate că Securitatea îi promisese că, dacă se predă, cei care îl ajutaseră vor fi lăsați în pace, au fost arestați aprox. 100 de țărani, dintre care 38 au fost condamnați. Arestat și el atunci, Cozma Pătrăuceanu a primit, prin sentința 508/19.05.1951, 4 pedepse însumând 22 de ani de închisoare (cea mai mare pedeapsă a fost de 10 ani). Detenția la Galata — Iași, Jilava, Peninsula, Gherla, Cavnic, Baia Sprie și Făgăraș, de unde a fost eliberat, la 29 august 1959. Persecuțiile au continuat, însă: o perioadă, a fost chemat săptămânal la Miliție și a fost obligat să se mute la Rădăuți. A murit la 10 iunie 1992 și a fost înmormântat la Straja. A lăsat un valoros manuscris cu memorii și versuri în stil popular (pentru date suplimentare, vezi articolul lui A. Brișca, din revista *Arhivele Totalitarismului*, vol. I/1995, p. 225).

**PĂTRĂUCEAN(U), Paraschiva** (soția lui Pătrăuceanu, Cozma). Țarancă din comuna Straja. Arestată în primăvara lui 1948 și bătută în mod barbar, de către Genser, șeful Siguranței Rădăuți, cu o vergea metalică, peste coloana vertebrală, pentru că refuzase să dea declarații împotriva



soțului său. Din cauza bătăilor, a rămas infirmă pentru toată viața. Condamnată în 1951, la 15 ani de închisoare. A supraviețuit închisorilor comuniste.

**PĂTRĂUCEANU, Alexandra.** Din comuna Maidan — Storojineț (Bucovina). Una dintre cele 90 de victime ale represiunii sovietice, ale căror nume sunt înscrise pe placa de marmură a troiței comemorative din curtea bisericii de la Maidan.

**PĂTRĂUCEANU, Domnica** (a lui Toader). Vezi Pătrăuceanu, Zamfira (a lui Gheorghe).

**PĂTRĂUCEANU, Ecaterina.** Din comuna Maidan — Storojineț (Bucovina). Victimă a represiunii sovietice.

**PĂTRĂUCEANU, Elena.** Din comuna Maidan — Storojineț (Bucovina). Victimă a represiunii sovietice.

**PĂTRĂUCEANU, Eudochia** (a lui Toader). Vezi Pătrăuceanu, Zamfira (a lui Gheorghe).

**PĂTRĂUCEANU, Ion** (al lui Ilie). Din comuna Pătrăuți de Jos — Bucovina. Ucis de sovietici, la 1 aprilie 1941, în masacrul de la Fântâna Albă.

**PĂTRĂUCEANU, Zamfira** (a lui Gheorghe). Născută în 1899, în satul Stănești — Hliboca-Adâncata (Bucovina). Una dintre cele 154 de victime ale represiunii sovietice din comună. Deportată de sovietici, la 13 iunie 1941, în Siberia (la Novorosisk), împreună cu fiicele, Domnica și Eudochia (în vârstă de 19 ani; avea să lucreze în mina de cărbuni de la Aktiubinsk, apoi ca tractoristă), pentru că soțul și, respectiv, tatăl lor, Toader Pătrăuceanu, se afla în România. Cele trei au revenit la Stănești, în toamna lui 1946.

**PĂTRÂNAC, Grigore.** Născut în 1906, la Chetrosu — Drochia (Basarabia). Deportat de sovietici, în 1949, în Kurgan, împreună cu soția și cei 6 copii.

**PĂTRÂNĂ, Badea P.** Născut la 20 mai 1886, în comuna Miroși — Teleorman. Fost contabil, arestat la 12 ianuarie 1952 și condamnat la 4 ani de închisoare.

Detenția la Canal și Aiud (de la 19 iulie 1953), unde a și murit, la 14 februarie 1954, în condiții de exterminare.

**PĂTROIU, Grigore.** Născut în 1913. Șofer din București. A murit în 1948, la închisoarea Aiud, în condiții de exterminare.

**PĂTRU.** Țăran din comuna Vad—Făgăraș (pe cursul râului Șinca). Condamnat. A murit la închisoarea Gherla, în 1957, în condiții de exterminare.

**PĂTRU, Aurelia I.** Din județul Dolj. Domiciliu obligatoriu în Bărăgan, de la 18 iunie 1951.

**PĂTRU, Constantin N.** Născut la 12 mai 1912, în comuna Slăvuța-Amaradia. Țăran, fost ajutor de primar, arestat la 26 septembrie 1959, pentru că a afirmat că, înainte de venirea comunistilor la putere, se trăise mai bine și pentru că adusese critici colectivei agricole. Arestat, torturat la Securitatea Craiova și condamnat, de Tribunalul Militar Craiova, la 6 ani de închisoare. Detenția în lagăre de muncă forțată din Bălțile Dunării.

**PĂTRU, Cristea.** Morar din Pojorâta — Făgăraș. Condamnat în 1957, la 20 de ani de închisoare, pentru că îi făcuse legătura partizanului anticomunist, Jean Pop-Fileru (membru al grupului de rezistență condus de Ion Gavrilă Ogoranu), cu agentul Securității, Costică Niculescu, care le întinsese o cursă partizanilor, ademenindu-i cu posibilitatea plecării în Grecia.

**PĂTRU, Eugenia.** Din Arad. Condamnată.

**PĂTRU, Maria E.** Născută la 1 martie 1927, în comuna Niculițel — Tulcea. Domiciliu obligatoriu în Bărăgan, 1 an și 6 luni, de la 18 iunie 1951.

**PĂTRU, Nicolae.** Colonel din Ineu. Fost comandant al Regimentului 85 Infanterie. Arestat administrativ, în 1949. Eliberat de la Onești, în 1953.

**PĂTRU, Nicolae N.** Născut la 13 ianuarie 1920, în comuna Caliu — Olt. Domiciliat la Constanța. Domiciliu obligatoriu, 1 an și 6 luni.

**PĂTRU, Reghina.** Din Arad. Deținută politic.

**PĂTRU, Virgil.** Născut în 1913, în comuna Dioști — Romanați. Absolvent



al Academiei Comerciale și al Facultății de Drept din București. Avocat și secretar particular al lui Andrei Rădulescu și al lui Constantin-Titel Petrescu, președintele Partidului Social-Democrat, al cărui fin era și de ale cărui probleme personale se ocupa. Din această cauză, Securitatea l-a considerat și pe el membru P.S.D.

Arestat printre primii social-democrați, împreună cu Titel Petrescu și Adrian Dimitriu, la începutul lui mai 1948, cu o săptămână înainte de marele val de arestări de la 15 mai 1948. Condamnat, după un proces înscenat în 1949, la 10 ani de muncă silnică. Detenția la Jilava, Aiud, Peninsula (1951), Baia Sprie, Poarta Albă (1955). În iunie 1956, o delegație sovietică, în frunte cu Hrușciov și Malenkov, a mers în vizită la Londra. La recepția organizată la finalul vizitei, laboristul Hugh Gaitskell, membru în Camera Comunelor, a citit o listă cu numele unor socialiști români de frunte, aflați la închisoare, listă pe care o primise de la reprezentanți ai emigrației românești. El i-a întrebat pe liderii sovietici unde se aflau acei social-democrați români și ce fel de țară socialistă era URSS-ul, atâta timp cât mii de socialiști se aflau în închisorile țărilor din tabăra sovietică. Sovieticii au replicat că nu cunoșteau problema, dar că aveau să o cerceteze. La scurt timp după publicarea unui articol despre această scenă, în ziarul *Scânteia*, la Poarta Albă a sosit un ofițer de Securitate care, însoțit de directorul lagărului, a întrebat de Virgil Pătru. Când acesta s-a prezentat, ofițerul i-a spus, după ce l-a întrebat dacă făcea parte din lotul lui Constantin-Titel Petrescu, să meargă în cămașă și în chiloți la poartă, pentru că urma să fie eliberat. În 1959, Virgil Pătru a fost rearestat și condamnat la alți 10 ani de închisoare. Detenția la Gherla, Aiud ș.a. Eliberat, prin grațiere, în 1964.

**PĂTRUNCĂ, Petre.** Născut în 1902, la Panaghia. Preot ortodox din comuna

Predești — Dolj. Arestat, prima dată, în martie 1951. Au urmat mai multe arestări, până în 1966. Nici membrii familiei sale nu au fost cruțați: soția a murit în 1968, la Securitate, iar fiul a avut aceeași soartă, în 1969. Părintele Petre Pătruncă a murit în 1970, distrus fizic și sufletește.

**PĂTRUNCĂ, Virgil** (se pare, fiul lui Pătruncă, Petre). Absolvent al Seminarului Teologic din Craiova. Arestat în 1969, după ce fusese hirotonit preot. A murit în anchetă, la Securitate.

**PĂTRUNGAN, Gheorghe** (zis Cutana). Țăran din Buteni — Arad. Arestat în 1955, torturat la Securitatea Arad și condamnat, de Tribunalul Militar Timișoara, la 3 ani și 6 luni de muncă forțată, pentru “instigare”. Detenția în lagăre de muncă forțată, 1 an.

**PĂTRUȚ, Ionel**. Arestat în 1948, ca membru al grupului de rezistență anticomunistă din pădurea Fetea, de pe Târnave.

**PĂTRUȚ, Teodor**. Parașutat la Preajba — Sibiu, împreună cu Ilie Bozdoc, pentru a sprijini rezistența anticomunistă. Arestat la 2 aprilie 1945.

**PĂTRUȚ, Victor P.** Născut la 2 septembrie 1932, la Bumbești de Jiu — Gorj. Proprietarul unei mici prăvălii de țară, la Bumbești, unde vindea de toate, inclusiv gaz și păcură. Redăm, în continuare, câteva note autobiografice lăsate de Victor Pătruț: “În anul 1944 am rămas orfan de ambii părinți, rămânând să locuiesc în casa bunicilor. Am terminat liceul teoretic în 1951, la Petroșani, după care am intrat la Institutul de Comerț Exterior din București. Încă din 1948, pe când eram elev, am inițiat, împreună cu prietenii Petre Popescu, Gheorghe Popovici ș.a., organizația intitulată pompos, Organizația Tineretului Democrat Național Român, nucleu în cadrul căruia subsemnatul am redactat manifeste, pe care ceilalți le lipeau și le împrăstiau. Acest nucleu făcea legătura cu un altul similar, numit Șoimii și format din Miron Dănăiață, Dănăluță Dănescu, Vasile Măroiu, Grigore Motorga, Petre Tănase ș.a. Primul arestat a fost Petre Măroiu [aceiași cu Vasile Măroiu?], în mai 1953, ultimul fiind subsemnatul, la 24 august 1953, pe

*când eram încă student la Facultatea de Comerț Exterior. Am fost anchetat la Securitatea Craiova, de locotenentul-major Vasile Petrescu, originar, se pare, din Galiciuica — Dolj. Chiar în dimineața soirii mele la Securitate, acolo se întâmplau lucruri ciudate. Se aflase că în clădire era prezent ministrul Al. Drăghici. În jurul orei 6.00, a fost scos un deținut, în lanțuri, și urcat într-o mașină cu prelată, împreună cu mulți securiști. Colegul meu de celulă mi-a spus că acela era deținutul Nicolae Trocan, de prin Mehedinți, care a fost executat în ziua aceea. La 9 octombrie 1953, Tribunalul Militar București, prin președintele de complet, generalul Al. Petrescu, ne-a judecat, condamându-ne astfel [prin sentința 1073/1953]: Nicolae Enea, 10 ani; Petre Drăghicioiu, 5 ani; Vasile Măroiu, 5 ani; Victor Pătruț, 2 ani; Miron Dănăiață, 1 an; Lăpăduță [sau Dănăluță?] Dănescu, 1 an; Ioan Manițiu, 1 an; Grigore Motorogă [sau Motorga?], 1 an; Gheorghe Popeci, 1 an; Petre Popescu, 1 an; Petre Tănase, 1 an. Am petrecut iarna anului 1953 în penitenciarul Craiova și am stat în celulă cu profesorul Cicerone Paralescu, din Târgu-Jiu, cu preoții Pantelimon Albeanu, Dijmărescu și Popescu, din județul Gorj și cu Camil Barbulescu din Păușești-Otășău, fost magistrat și nepotul generalului Nicolae Rădescu. În primăvara lui 1954, am fost mutat la Jilava, unde am stat 10-12 zile, după care am fost trimis, într-un lot de 150 de deținuți, la mina de la Valea Nistrului, de unde se extrăgeau neferoase, în special plumb. Acolo situația se înrăutățise, pentru că, în urmă cu 10 luni (la 6 iunie 1953), avusese loc o evadare a 4 deținuți: Coțofan(ă), Nicolae Miron, Român și căpitanul Marin Țuca. Pe la sfârșitul anului 1954, m-am accidentat rău la un picior și, nemaifiind bun de muncă, am fost trimis la închisoarea din Alba-Iulia. Exact la 2 ani după arestare, la 25 august 1955, am fost pus în libertate. După aceea, am fost încorporat într-o unitate de construcții, timp de 1 an și 6 luni [un alt tip de muncă forțată; n.n.]”.*

**PĂTRUȚOIU, Cristache**. Muncitor din Arad. Condamnat în 1966, la 1 an de

închisoare, pentru “tentativă de trecere frauduloasă a frontierei”.

**PĂTULEA, Dinu.** Din București (str. Moșneni, nr. 3, sector 3). Membru P.N.Ț. Arestat la 15 august 1952. Eliberat la 8 mai 1954, dintr-un lagăr de muncă forțată.

**PĂTULEA, Ilie N.** Din București. Condamnat, prin decizia 446/27.09.1951, la 24 de luni de muncă forțată. Detenția la Canal.

**PĂTULEANU, Ion.** Din Reșița. Arestat la 15 august 1952. Detenția la Jilava, Poarta Albă, Gales și Peninsula. Eliberat în 1954.

**PĂTULESCU, Teodor.** Din Mizil. Omorât de soldați sovietici, în noaptea de 19 spre 20 septembrie 1945.

**PĂȚAN, Nicolae.** Țăran din comuna Mânzați — Vaslui. Arestat și dispărut în închisorile comuniste, în 1963.

**PĂȚITU, Dorina.** Țărăncă din Nucșoara — Argeș. Arestată pentru că participase la întruniri ale mișcării de rezistență anticomunistă, conduse de frații Arnăuțoiu.

**PĂȚITU, Gheorghe.** Țăran din comuna Corbișori — Argeș. Condamnat în 1949, pentru sprijinirea partizanilor din grupul Arnăuțoiu.

**PĂȚITU, Ion.** Din Nucșoara — Argeș. Arestat în 1949, pentru că avusese legături cu partizani anticomuniști din grupul Arnăuțoiu.

**PĂȚITU, Iulianu.** Vezi Pățitu, Ion.

**PĂȚITU, Laurenția.** Vezi Pățitu, Ion.

**PĂȚITU, Nicolae.** Din Nucșoara — Argeș. A mers la locul unde erau ascunși partizanii din grupul Arnăuțoiu și s-a oferit să îi ajute. Arestat și condamnat la 4 ani de închisoare.

**PĂȚITU, Nicolae** (zis Mierlă). Din Nucșoara — Argeș. Arestat la 22 septembrie 1949, pentru legături cu partizani din grupul fraților Arnăuțoiu. Eliberat după o anchetă superficială și rearestat ulterior.

**PĂULEȚ.** Student la Iași. Arestat în mai 1949 și torturat la Securitatea Iași, de către Blehan, și la Securitatea Roman, de către căpitanul Davidovici și Lazarovici. Condamnat, după un proces înscenat.

**PĂULIȘAN, Ioan.** Născut la 14 februarie 1936, în comuna Beregsăul

Mic (nr. 209). Domiciliu obligatoriu în Bărăgan, la Răchitoasa, 4 ani și o lună.

**PĂULIȘAN, Mihaela.** Născută la 18 decembrie 1908, la Beregsăul Mic (nr. 209). Din aceeași familie cu Ioan Paulișan. Domiciliu obligatoriu în Bărăgan, la Răchitoasa, 4 ani și o lună, de la 18 iunie 1951.

**PĂULIȘAN, Milovoi.** Născut la 28 septembrie 1920, la Variaș (nr. 724). Domiciliu obligatoriu la Fetești, 4 ani și o lună, de la 18 iunie 1951.

**PĂUN.** Muncitor la Uzinele *Malaxa* din București. Arestat în noiembrie 1945, pentru participare la manifestația promonarhistă și anticomunistă de la 8 noiembrie 1945, din Piața Palatului Regal.

**PĂUN.** Fost căpitan în armata “democrată”. Angajat al Ministerului Forțelor Armate. În 1949, a fost descoperit că spiona în favoarea lui Tito. Arestat și condamnat. Detenția la Jilava și Pitești, după terminarea acțiunii de *reeducare* prin tortura.

**PĂUN, Alexandru.** Pilot de aviație. Arestat la 4 august 1950 și anchetat în lotul generalului Romanescu. Detenția la Jilava, până la 9 octombrie 1951.

**PĂUN, Angela I.** Născută la 1 august 1927, în comuna Comana — Constanța. Domiciliu obligatoriu, 13 ani și 6 luni, din 1950.

**PĂUN, Constantin S.** Născut la 19 octombrie 1928, în comuna Limanu — Constanța. Condamnat de Tribunalul Militar Constanța, la 1 an de închisoare.

**PĂUN, Cornelia.** Vezi Păun, Nicolae (Nicu) A.

**PĂUN, Daria M.** Născută în 1908, în comuna Hlinaia — Slobozia (Basarabia). Deportată de sovietici, în 1949, în regiunea Tiumen, împreună cu fiica, Marioara (născută în 1932).

**PĂUN, Dumitru.** De lângă Reșița. Arestat. Detenția la Târgu-Ocna (1951) și Caransebeș (1953).

**PĂUN, Dumitru I.** Născut la 1 august 1927, în comuna Comana — Constanța. Domiciliu obligatoriu, 7 ani și 4 luni.

**PĂUN, Elena Gh.** Născută la 1 mai 1943, la Tulcea. Domiciliu obligatoriu, împreună cu familia, 4 ani, de la 18 iunie 1951.

**PĂUN, Elisabeta.** Din județul Dolj. Domiciliu obligatoriu în Bărăgan.

**PĂUN, Florea.** Născut în 1904. Țăran din județul Prahova. Fost membru P.N.Ț. Anchetat de Securitate, pentru că ar fi “adus injurii și calomnii la adresa conducerii C.A.P.”.

**PĂUN, Gheorghe.** Din Oravița. Condamnat. Detenția la Aiud (1962-64).

**PĂUN, Ioan.** Din Sibiu. Student la Facultatea de Științe Naturale a Universității din Cluj. Arestat în 1948 și condamnat. A trecut prin *reeducarea* de la Pitești. Eliberat în 1964, a murit la puțin timp, din cauza condițiilor din închisoare.

**PĂUN, Ion.** Din Prahova. Împușcat de soldații sovietici, la 31 august 1944, la Măgurele.

**PĂUN, Ion.** Originar din comuna Târnovo — Caras. Student la Facultatea de Științe Naturale a Universității din Cluj. Arestat în 1948, în lotul Centrului Studentesc Legionar Cluj. Condamnat, la 23 aprilie 1949, de Tribunalul Militar Cluj, la 12 ani de muncă silnică. Detenția la Pitești, unde a fost torturat, dar nu a acceptat *reeducarea*, și la Târgu-Ocna, unde a ajuns, grav bolnav. A murit la scurt timp după eliberare, din cauza tratamentului de exterminare la care a fost supus.

**PĂUN, Ion.** Din Tecuci. Condamnat.

**PĂUN, Ion Gh.** Din București. Condamnat.

**PĂUN, Ion N.** Născut la 11 noiembrie 1921, în comuna Unirea — Ialomița. Strungar domiciliat la Brașov. Arestat pentru “activitate subversivă legionară”. A murit în 1946, la Aiud, în condiții de exterminare.

**PĂUN, Karanfila.** Vezi Păun, Pavle.

**PĂUN, Lina I.** Născută la 15 iunie 1928, în comuna Izvoarele — Olt. Arestată la 15 ianuarie 1961, pentru împotrivire la colectivizare. Condamnată administrativ, la 5 ani de muncă silnică. Detenția la Periprava, de unde a fost eliberată, la 16 mai 1964 (fișa O.T. 135).

**PĂUN, Marin I.** Născut la 1 ianuarie 1934, în comuna Comana — Constanța. Domiciliu obligatoriu, 7 ani și 2 luni.

**PĂUN, Marioara.** Vezi Păun, Daria M.

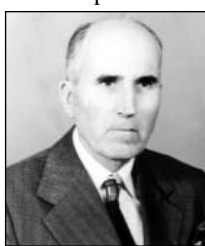
**PĂUN, Mihai.** Din București (str. Vișinilor, nr. 27). Arestat în 1949. Detenția la Jilava, Făgăraș ș.a.

**PĂUN, Mihai A.** Născut la 30 octombrie 1893, în comuna Mihăileni — Dorohoi. A crescut într-o familie cu 7 copii. Absolvent al Liceului de la Pomârla și al Facultății de Drept de la Iași. Avocat și magistrat la Cugir (1920-1934). Chestor la Bacău și Cetatea Albă (1934-1940). Inspector la Direcția generală de la București (din 1940). La 6 iulie 1941, a fost numit inspector la Cernăuți. La 25 martie 1944 a revenit la București, iar în 1945 a fost epurat. În 1946, a fost rechemat și numit director la direcția Pașapoarte, de unde s-a pensionat, în 1948. Arestat la 17 ianuarie 1951. Detenția la Jilava, Târgșor, Făgăraș (1952-54) și Suceava, unde a fost omorât în timpul anchetei, la 6 ianuarie 1956. Trupul neînsuflăit i-a fost aruncat într-o groapă comună.

**PĂUN, Nela S.** Născută la 1 februarie 1938, în Bulgaria. Stabilită, prin colonizare, la Constanța. Domiciliu obligatoriu în Bărăgan, 4 ani și 3 luni, din iunie 1951.

**PĂUN, Nicolae.** Născut în 1916. A murit în 1959, la închisoare.

**PĂUN, Nicolae (Nicu) A.** Născut la 18 mai 1912, la Buzău. Absolvent al Liceului *Hasdeu* din Buzău (1930). Un an a fost practicant la Judecătoria Buzău,



neputându-și continua studiile imediat după terminarea liceului, din cauza dificultăților financiare. În 1931, s-a înscris la Facultatea de Drept din Iași, iar în 1934 a absol-

vit-o. Și-a satisfăcut serviciul militar la Regimentul 3 Roșiori, din Chișinău. Avocat. În 1935, s-a înscris în Baroul Buzău. Membru al Mișcării Legionare. În 1941, a fost concentrat, ca sublocotenent, și a luptat pe Frontul de Est, până la capul de

pod de la Kuban. Prins într-o încercuire în Crimeea, a scăpat evacuat pe mare, după multe peripeții. Decorat cu Ordinul *Coroana României*, cu spade și panglică de virtute militară. A luptat și pe Frontul de Vest, fiind decorat cu Ordinul *Steaua României*. Întors de pe front, și-a reluat activitatea în Baroul Buzău. În august 1945 a fost arestat de agentul Segal, din ordinul șefului Siguranței Buzău, Ion Sârbu, fost mecanic de locomotivă la Pașcani. Detinut în lagărul de la Slobozia și eliberat în jurul datei de 20 septembrie 1945. Spre sfârșitul lui noiembrie 1945, a fost suspendat, pentru o perioadă de 5 ani, din barou. A reușit să obțină anularea deciziei de suspendare, dar acest lucru nu i-a mai folosit prea mult, desfășurându-și activitatea cu tot mai multă greutate. Fiind hăituit de Siguranța de la Buzău, a fost nevoit să plece la București. În primăvara lui 1948, i-au fost arestate soția, Valeria, și fiica în vârstă de 7 ani, Cornelia, pentru a fi ținute ostatece. După ce au fost eliberate ele, i-a fost arestat, la 4 mai 1948, și torturat fratele, Victor (Rică) Păun. În octombrie 1948, a plecat în Munții Buzăului, poposind la Naeni, unde a constituit un grup de rezistență anticomunistă, împreună cu Ioan N. Constantinescu (învățător din comuna Vintilă-Vodă—Buzău), Teodor Iamandi și Cornel Sercăianu (medic veterinar). Constantinescu a fost împușcat la 30 noiembrie 1948, în vârful Măceșu, din curbura Carpaților, aproape de satul Mânzălești, pe pâraul Jgheabului, în urma unei trădări a pădurarului locului, care observase mișcările partizanilor și le raportase Securității. Iamandi și Păun au fost și ei arestați, în aceeași zi. Nicu Păun a fost torturat la Securitatea Buzău, de către Ion Sârbu, căpitanul Olofkoff, Blănaru, Nelu Dumitrescu ș.a. Zdrobit în bătaie, a fost judecat la Brașov, într-un lot de 25 de persoane, și condamnat, prin sentința pronunțată la 30 noiembrie 1949, la exact 1 an de la împușcarea lui Ioan Constantinescu, la 15 ani de închisoare. Detenția, începând din ianuarie 1950, la Aiud, minele de plumb Baia Sprie și Cavnic. Ultimii 5 ani de detenție (1958-1963)

i-a petrecut în Zarcă Aiudului. În 1963, după ce a semnat biletul de eliberare nr. 7616/1963 (emis de Formațiunea 0622-Aiud), a fost dus cu mașina până la gara din Aiud, suit în duba penitenciarului și transportat la Jilava, apoi la Galați și lagărul Periprava, din Delta Dunării. După 5 luni, refuzând să semneze un angajament de colaborare cu Securitatea, a primit un nou bilet de eliberare, nr. 4371/9.05.1964 (emis de Formațiunea 0830-Periprava), conform ordinului 5021/1964, cu indicația ca, la sosirea în orașul natal, Buzău, să se prezinte la Securitate, în termen de 3 zile, pentru a fi luat în evidență. “*Curată eliberare!*”, ar zice Caragiale.

**PĂUN, Nicolae I.** Născut la 10 noiembrie 1939, în comuna Comana — Constanța. Domiciliu obligatoriu în Bărăgan, 10 ani și 7 luni.

**PĂUN, Pavel.** Din Roman. Condamnat.

**PĂUN, Pavle.** Țăran din comuna Zlatița — Caraș. Domiciliu obligatoriu în Bărăgan, împreună cu soția, Karanfila, 4 ani și o lună, de la 18 iunie 1951.

**PĂUN, Petriche.** Din Galați. Condamnat.

**PĂUN, Petrică.** Din Zimnicea. Arestat în 1958, pentru “discuții dușmănoase” și bătut cu bestialitate la Securitatea din str. Uranus (București), pentru a fi determinat să declare că fusese legionar, cu toate că nu avusese nici o legătură cu Mișcarea Legionară. Detenția la Salcia, de unde a fost eliberat, grav bolnav de inimă. A murit în 1970.

**PĂUN, Teodor.** Tânăr din Banat. Condamnat în toamna lui 1948, prin sentința 1737/30.11.1949, la 1 an de închisoare, pentru că nu îl denunțase pe Ion Mitucă, autorul unui manifest anti-comunist.

**PĂUN, Tudora M.** Născută la 24 martie 1904, în comuna Comana — Constanța. Domiciliu obligatoriu, 14 ani.

**PĂUN, Valeria.** A murit în 1959, la închisoarea Miercurea-Ciuc.

**PĂUN, Valeria.** Vezi Păun, Nicolae (Nicu) A.

**PĂUN, Victor (Rică) A.** (fratele lui Păun, Nicolae-Nicu A.). Arestat, la scurt timp după ce se întorsese din prizonieratul sovietic. Bătut cu bestialitate, desfi-

gurat de Ion Sârbu, șeful Siguranței Buzău. Cu toate torturile, care au durat 1 an și jumătate, securiștii nu au aflat nimic de la Victor Păun.

**PĂUNA, Aurelian.** Student condamnat, prin sentința 462/22.11.1956, la 3 ani de închisoare, pentru participare la manifestația studentească de la Timișoara. După executarea pedepsei a fost trimis, prin decizia 6986, cu domiciliu obligatoriu în Bărăgan. Eliberat la 23 octombrie 1963.

**PĂUNA, Constantin.** Din Pârscov — Buzău. Arestat în lotul organizației anti-comuniste *Legiunea Albastră*. Condamnat, prin sentința 857/3.09.1957, semnată de căpitanul Liviu Prună, pentru “activitate contra securității statului”.

**PĂUNA, Gheorghe.** Născut în 1908. Arestat. Detenția la Râmnicu-Sărat (5-15 mai 1950), Jilava și Gherla.

**PĂUNA, Gheorghe.** Țăran arestat de Securitatea Timișoara. Deportat în Bărăgan, la Salcâmi, în iunie 1951.

**PĂUNAIN, Constantin.** Din Ploiești. Omorât, în noaptea de 21 spre 22 august 1945, de soldați sovietici “eliberatori”.

**PĂUNAȘ, Mihai.** Născut în 1969, în comuna Andrieșești — Iași. A participat la protestele anticomuniste de la Întreprinderea de Autocamioane Brașov, la 15 noiembrie 1987. Arestat și trimis sub escortă, spre a fi judecat de Tribunalul Iași.

**PĂUNCIU, Nicolae I.** Din Urlați — Prahova. Arestat și detinut 3 luni, la Securitatea Ploiești.

**PĂUNESCU.** Inginer la C.F.R. Arestat în 1948, pentru legăturile sale cu George Manu, membru al mișcării de rezistență Popp-Bujoi. Detenția la Ocnele Mari (1950).

**PĂUNESCU, Adriana.** Din Constanța. Domiciliu obligatoriu, din 1951.

**PĂUNESCU, Alexandru.** Inginer-chimist din Ploiești. Arestat în 1949. A murit în noiembrie 1950, la închisoarea Aiud, din cauza tratamentului de exterminare la care a fost supus, în timpul anchelei Securității.

**PĂUNESCU, Alexandru.** Căpitan condamnat în 1949. Detenția la Oradea, Jilava, Aiud ș.a.

**PĂUNESCU, Alexandru.** Colonel arestat în 1950 și condamnat în procesul înscenat pentru legături reale sau presupuse cu Legația Britanică din România.

**PĂUNESCU, Alexandru.** Profesor din București. Arestat în noiembrie 1956 și condamnat, în aprilie 1957, în cadrul procesului Virginiei Munteanu-Șeicaru (sora lui Pamfil Șeicaru), la 5 ani de închisoare. A murit la scurt timp după eliberare.

**PĂUNESCU, Aurel.** Născut la 5 iunie 1905, în comuna Olteni — Teleorman. Preot ortodox, arestat la 15 mai 1948 și detinut până la 6 februarie 1953.

**PĂUNESCU, Constantin.** Născut la 16 octombrie 1916, în comuna Bârca — Dolj. Învățător, membru P.N.L., proprietar funciar. Sublocotenent pe Frontul de Est, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.



Exclus din învățământ în 1958. Arestat la 15 septembrie 1959, în baza mandatului 187/14.09.1959, eliberat de U.M. 0229 Baia-Mare, pe când era magazioner la Baia Borșa — Maramureș. Acuzat de “uneltire”, pe baza unei declarații incriminatorii a învățătoarei Emilia Iordache, de care se despărțise, după ce avusese cu ea o legătură extraconjugală. În respectiva declarație, femeia afirma că Păunescu îi propusese, în octombrie 1953, să găsească împreună o soluție pentru a introduce un pretins amant în casa soției sale, pentru a putea să o “surprindă”, având astfel motiv să divorțeze. Declarația nu se oprea aici; E. Iordache mai declara că o altă variantă propusă de C. Păunescu ar fi fost chiaruciderea soției sale. Mai departe, femeia vorbea despre apartenența lui la P.N.L., despre faptul că s-ar fi lăudat cu numeroasele sale relații politice, de la București și Craiova (oferind numeroase nume) și despre acela că ea i-ar fi ascuns o serie de materiale compromițătoare, cu caracter “anti-statal și anti-sovietic”, pe care apoi le-ar fi ars; tot ea declara că Păunescu citise și comentase știri în can-

celaria școlii, pe când era învățător, în prezența altor cadre didactice, pe care le și enumera. Anchetatorul Vasile Petrescu a întocmit dosarul și l-a înaintat tribunalului, cu mențiunea acușării pentru “uneltire” (articol 209 Cod Penal). C. Păunescu a primit o condamnare de 15 ani. Eliberat în 1964. Acesta este un exemplu concludent în legătură cu forța unor declarații mincinoase de a trimite oamenii în închisori, în cadrul sistemului “justiției” comuniste. Constantin Păunescu este tatăl poetului Adrian Păunescu și a murit la 74 de ani.

**PĂUNESCU, Costel (Titu).** Născut



la 7 mai 1929, în comuna Nana — Ilfov. Exmatriculat din cadrul Facultății de Filosofie a Universității București și din toate facultățile din țară, pentru că refuzase să se în-

scrie în Uniunea Tineretului Comunist (U.T.C.). Arestat de Securitate, la 29 septembrie 1952 și condamnat, de Tribunalul Militar București, pentru “uneltire contra ordinii sociale” și “omisiune de denunț”. Detenția la Coasta Galeș, Poarta Albă și Onești. Eliberat la 29 decembrie 1953.

**PĂUNESCU, Dumitru.** Inginer agronom din Dobrogea. Condamnat în cadrul procesului înscenat organizației de rezistență anticomunistă conduse de Ion Antohi.

**PĂUNESCU, Ecaterina.** Din Galați. Condamnată.

**PĂUNESCU, Eugen I.** Născut la 14 mai 1935, la Constanța. Domiciliu obligatoriu, 2 ani, din 1951.

**PĂUNESCU, Georgeta-Cornelia.** Din județul Dolj. Condamnată.

**PĂUNESCU, Ilie A.** Născut la 23 august 1923, la Roșiorii de Vede. Absolvent al Liceului *Frații Buzești* din Craiova. În 1942 s-a înscris la Facultatea de Medicină Umană din București, iar în 1944 s-a lansat în ziaristică. În ianuarie 1946, a fost angajat de Nicolae Carandino, ca redactor la ziarul *Dreptatea*, în paginile caruia avea să susțină, prin comentariile sale, politica P.N.Ț. împotriva comunizării

țării și a introducerii dictaturii. Arestat în iulie 1947, în timpul procesului înscenat conducerii P.N.Ț., în frunte cu Iuliu Maniu. Condamnat, prin sentința 412/6.03.1948, la 2 ani de închisoare, pentru “complicitate la tipărirea și răspândirea manifestelor”. După eliberare, a fost planificator la întreprinderea *Victoria Socialistă* (1950-52). Rearestat la 16 august 1952, în baza ordinului 490 al M.A.I. Detenția la Peninsula. Eliberat la 27 mai 1954. Arestat pentru a treia oară, a fost condamnat, prin sentința 544/1960 a Tribunalului Militar București, la 6 ani de închisoare, pentru “agitație dușmănoasă împotriva regimului comunist”. Eliberat în 1964, în baza decretului 176/1964. Membru al Uniunii Scriitorilor, autor de piese și scenarii de teatru radiofonic. A plecat în străinătate în 1972 și s-a stabilit la Munchen, unde a lucrat o perioadă la *Radio Europa Liberă*. În 1991 a revenit în România, unde a fost numit director al ziarului *Dreptatea*, în locul lui Paul Lazărescu. După o scurtă perioadă, s-a întors în Germania.

**PĂUNESCU, Ion.** Țăran din Cămpina. Ucis în 1948.

**PĂUNESCU, Ion.** Student la Iași. Arestat în 1948 și condamnat.

**PĂUNESCU, Ion.** Țăran din Argeș. Arestat și torturat la Securitatea Pitești. Condamnat, prin sentința 1862/949 a Tribunalului Militar București, la 4 ani de închisoare, într-unul dintre loturile legate de mișcarea de rezistență anticomunistă, condusă de frații Arnăuțoiu.

**PĂUNESCU, Ion I.** În octombrie 1948 a sosit în țară clandestin, împreună cu Damaschin Luca, având instrucțiuni din partea conducerii legionare din exil, pentru Nicolae Petrașcu, lider rămas în România: “*Organizația legionară din țară să se descentralizeze pe regionale, cu legături directe în exterior; să comunice din țară informații cu caracter economic, militar și politic; să ia legătura cu legionarii refugiați în munți; elementele legionare cu valoare politică, economică sau militară să fie trecute peste frontieră*”. Cei doi sosiseră, însă, prea târziu. Arestările masive de la 15 mai 1948 dezorganizaseră

Mișcarea Legionară, iar ei aveau să fie arestați la scurt timp. Ion Păunescu a fost condamnat la munca silnică pe viață. Dețenția la Jilava, Pitești, unde Eugen Țurcanu l-a izolat împreună cu alți legionari, veniți din Germania, iar el a acceptat *reeducarea* și și-a făcut “demascarea”, și Gherla, unde a lucrat în fabrica închisorii.

**PĂUNESCU, Nicolae.** Din comuna Ponoare — Mehedinți. Condamnat în lotul mișcării de rezistență anticomunistă din județul Caraș-Severin, aflată sub coordonarea lui Nicolae Ciuricu. A murit în 1959, la închisoarea Gherla.

**PĂUNESCU, Nicolae.** Muncitor la C.F.R. din Râmnicu-Vâlcea. Condamnat în aprilie 1950, de Tribunalul Militar Craiova, în procesul înscenat mișcării de rezistență anticomunistă din Munții Amota.

**PĂUNESCU, Paul I.** Născut la 16 februarie 1934. Domiciliu obligatoriu, 2 ani.



**PĂUNESCU, Petre.** Născut la 23 august 1913, la Gighera — Dolj. Ofițer. Condamnat.

**PĂUNESCU, Reymond.** Din București. Împreună cu un grup de prieteni, a manifestat pentru respectarea drepturilor omului. La 1 iunie 1977 a înaintat un memoriu, în acest sens. Arestat. Dețenția la Canal. A evadat de la Midia și s-a baricadat, împreună cu prietenii, în locuința lui Radu Negrescu (str. Compozitorilor, București), pe zidurile căreia au arborat pancarte anticomuniste și anticeaușiste. Rearestat la 1 septembrie 1977 și bătut la Securitate.

**PĂUNESCU, Teodor.** Născut la 4 octombrie 1901, în comuna Olteni — Teleorman. Preot ortodox, paroh în comuna Mavrodin. Arestat de Securitate, la 12 ianuarie 1952, și eliberat la 20 februarie 1953.

**PĂUNESCU, Valentin.** Din comuna Cervenia. Director la Fabrica de Mase Plastice din București. Condamnat în 1985, în urma unui proces înscenat, pentru

că ceruse să emigreze în Occident, la copiii săi.

**PĂUNESCU, Victor.** Condamnat. Dețenția la Jilava, Gherla și Baia Sprie.

**PĂUNESCU, Viorel (Titu).** Condamnat la 3 ani și 9 luni de închisoare. Eliberat de la închisoarea Aiud, la 14 noiembrie 1969.

**PĂUNESCU-DAIA, Ion N.** Născut la 10 aprilie 1922, în comuna Daia — Giurgiu, ca fiu al preotului din comună. Absolvent al Liceului *Mihai Viteazul* din București. Șef de grup legionar, arestat în vacanța lui 1942, de către șeful de post, N. Pătrașcu, și trimis în lagărul de la Târgu-Jiu și apoi pe front. Student la Medicină. Arestat de comuniști, la 15 mai 1948, acuzat că strănsese, pentru organizația legionară, informații din diferite domenii. Anchetat la S.S.I. și M.A.I., unde i s-a întocmit dosarul, ca șef al unui lot de cca. 40 de acuzați, în marea lor majoritate tineri studenți. Din depozitul de la Jilava, a fost adus, la 18 ianuarie 1949, în fața Tribunalului Militar din Negru-Vodă, unde a fost judecat de un complet condus de Ion Ștefanescu. Procurorul, căpitanul Zeno Barbu, s-a referit la acuzați ca la “*viperle cărora li s-a scos veninul ... slugi de burghezi și moșieri, o bandă de reacționari*”, și a cerut maximum de pedeapsă. După 2 zile, același procuror, în persoană, a comunicat pedepsele. Ion N. Păunescu a primit 12 ani de închisoare, ca “șef”. La 3 februarie 1949, a plecat spre închisoarea Pitești, unde a cunoscut ororile *reeducării*, fiind torturat de studentul Titus Leonida. Ulterior, a fost mutat la Gherla, unde a muncit la forța închisorii, dovedindu-se un iscusit mânăuitor al barosului și impunându-se ca un mare caracter, și apoi la Aiud. A reușit să supraviețuiască regimului de exterminare și, după eliberare, în vara lui 1964 (după 16 ani de dețenție), a devenit medic veterinar. După 1989, a publicat amintiri cutremurătoare despre infernul de la Pitești și versuri (*Frânturi din infinit*).

**PĂUNESCU-NANA, Nicolae** (fratele lui Păunescu, Costel-Titu). Născut în 1923, în comuna Nana — Ilfov. Stu-



dent la Academia Comercială din București. Membru în comitetul de conducere al T.U.N.Ț. Arestat la 15 august 1952. Detenția la Peninsula și Gales.

**PĂUNESCU-ULMU, Traian.** Profesor de limba spaniolă la Facultatea de Litere a Universității din București. Exclus din învățământ și condamnat la 6 ani de închisoare, pentru “uneltire”. Detenția la M.A.I., Jilava și Gherla.

**PĂUNICA, Elena.** Născută la 29 decembrie 1922, în comuna Ferendia — Caraș-Severin (nr. 134). Domiciliu obligatoriu în Bărăgan, 4 ani, de la 18 iunie 1951.

**PĂUNICA, Ion.** Născut la 2 octombrie 1942, în comuna Ferendia — Caraș-Severin. Domiciliu obligatoriu, împreună cu familia, 4 ani.

**PĂUNICA, Maria.** Născută la 2 octombrie 1942, în comuna Ferendia — Caraș-Severin. Domiciliu obligatoriu în Bărăgan, împreună cu familia, 4 ani.

**PĂUȘAN, Gavrilă.** Inspector-general de Poliție, din Alba-Iulia. Arestat în 1948. Detenția la Târgșor (1949), unde se găseau peste 700 de foști polițiști, ținuți în condiții de mizerie echivalente cu cele de exterminare din celelalte închisori comuniste din România.

**PĂUȚĂ, Iosif.** Din comuna Vrâniuț — Caraș-Severin. Arestat în 1948. Detenția la Reșița și Timișoara. În iunie 1951, a fost trimis cu domiciliu obligatoriu în Bărăgan, la Salcâmi, pentru 4 ani.

**PĂUȚĂ, Iosif I.** (fiul lui Păuță, Iosif). Din comuna Vrâniuț — Caraș-Severin. Domiciliu obligatoriu în Bărăgan, la Salcâmi, 4 ani și o lună, de la 18 iunie 1951.

**PĂUȚĂ, Nicolae.** Din comuna Vrâniuț — Caraș-Severin. Condamnat în 1948, la 3 ani de închisoare.

**PĂVĂLACHI, Anatol A.** Vezi Păvălachi, Andrei A.

**PĂVĂLACHI, Andrei A.** Născut în 1914, în orașul Briceni — Basarabia. Deportat de sovietici, la 1 aprilie 1951, în Tomsk, ca membru al sectei *Martorilor*

*lui Iehova*, împreună cu soția, Elena (născută în 1920) și copiii, Vera, Gheorghe și Anatol (n. 1948).

**PĂVĂLACHI, Antonina G.** Născută în 1917, la Zaicani — Râșcani (Basarabia). Deportată de sovietici, în 1951, în regiunea Tomsk, ca “iehovistă”, împreună cu fiica, Zenaida (născută în 1940).

**PĂVĂLACHI, Elena.** Vezi Păvălachi, Andrei A.

**PĂVĂLACHI, Gheorghe A.** Vezi Păvălachi, Andrei A.

**PĂVĂLACHI, Ștefan G.** Născut în 1912, în comuna Jora de Mijloc — Orhei (Basarabia). Condamnat de sovietici, în 1940, la 5 ani de muncă silnică.

**PĂVĂLACHI, Vera A.** Vezi Păvălachi, Andrei A.

**PĂVĂLACHI, Zenaida.** Vezi Păvălache, Antonina G.

**PĂVĂLEANU, Vasile.** Din Dumbrăvița. Elev la Școala de Ofițeri din Sibiu. Condamnat și deținut, între 1951 și 1953.

**PĂVĂLOAIE, Constantin.** Student la Facultatea de Silvicultură. Șef legionar, în cadrul facultății. Arestat în lotul membrilor *Frățililor de Cruce* din Roman. Anchetat la Iași și Suceava. Condamnat, ca șef al unui lot de 39 de persoane, prin sentința 307/1949 a Tribunalului Militar Iași, deplasat la Suceava, la 15 ani de muncă silnică. A făcut parte din *comitetul de reeducare* inițiat de Alexandru Bogdanovici și din cadrele executive ale “tribunalului legionar” condus, în februarie 1949, de avocatul Nicolae Cobilaș (sau Cobălaș, Cobălaș). În aprilie 1949, a plecat, împreună cu grupul Țurcanu, la Jilava și, apoi, la Pitești unde, în toamna lui 1949, a fost bătut de *comitetul de reeducare* instituit de Eugen Țurcanu (Mihai Livinschi, Țanu Popa, Vasile Pușcașu), după care i s-a alăturat lui Țurcanu și a făcut parte, la rândul său, alături de Constantin Juberian, din *comitetul de reeducare* care a coordonat bătăile și “demascările” din camera 3. Acolo i-a “demascat” pe ofițerii “reacționari” pe care îi avusese ca superiori, în timpul serviciului militar, în perioada 1947-48. I-a mai fost semnalată prezența în penitenciarele Gherla și Aiud.

**PĂVĂLOAIE, Ștefan.** Elev arestat în lotul membrilor *Frățiilor de Cruce* din Roman. Condamnat, prin sentința 307/1949 a Tribunalului Militar Iași, deplăsat la Suceava.

**PĂVĂLOAIE, Vasile D.** Născut la 14 august 1926, în comuna Dolhasca — Suceava. Domiciliat la Cluj (str. Horia, nr. 54). Absolvent al Școlii de Subingineri Silvici de la Timișoara. Arestat în iunie 1949 și condamnat, de Tribunalul Militar Timișoara, la 8 ani de închisoare. Detenția la Pitești, începând de la 17 noiembrie 1949. A făcut parte din prima serie din Camera 4 *Spital* și a acceptat *reeducarea*, adică schingiuirea altor deținuți. Timp de 4 luni, începând din ianuarie 1950, a luat parte activă în această acțiune sângeroasă, care a ucis numeroși deținuți. Transferat la 6 iunie 1950, la închisoarea Gherla, într-un grup de 90 de persoane. A continuat să facă parte din echipele de bătași. În camera 104, i-a bătut și terorizat, împreună cu Mihai Livinschi, Cornel Popovici ș.a., pe profesorul Vasile Bourceanu (invalid de război), Ilie Brânzei (medic veterinar), Dumitru Burtea și inginerul Constantin Cristescu. Când a fost luată decizia de a fi infiltrată fabrica închisorii Gherla cu deținuți *reeducați*, Vasile Păvăloaie a fost repartizat la magazia de materiale. După ce s-a aflat în străinătate de crimele *reeducării* prin tortură din închisorile românești, Păvăloaie a fost dus, împreună cu alte unelte ale *reeducării*, la Ploiești, unde a fost anchetat, în două etape, primind indicații în legătură cu conținutul declarațiilor pe care aveau să le dea. În aceeași perioadă, la Gherla fuseseră arestați doctorul Viorel Bărbosu și ofițerul politic Avădanei. Au urmat și alte arestări, din rândul cadrelor administrative de la închisoarea Pitești, în frunte cu directorul Al. Dumitrescu. În noiembrie 1954 a fost judecat lotul *reeducatorilor*. Prin sentința 32/10.11.1954, V. Păvăloaie a fost condamnat la moarte, împreună cu alți 21 de acuzați. La 17 decembrie 1954 a fost executat, alături de alți 16 condamnați, la închisoarea Jilava. Adevărații organizatori ai acțiunii de *reeducare*, șefii

P.C.R. și ai Securității, au rămas nepe-depsiți.

**PĂVĂLOI, Anastasia.** Vezi Păvăloi, Dumitru S.

**PĂVĂLOI, Domnica D.** Vezi Păvăloi, Dumitru S.

**PĂVĂLOI, Dumitru S.** Născut în 1898, în comuna Cotiujeni — Briceni (Basarabia). Deportat de sovietici, în 1949, în Kurgan, împreună cu soția, Anastasia (născută în 1909) și fiicele, Domnica (n. 1932) și Nadejda (n. 1934).

**PĂVĂLOI, Ion Z.** Născut în 1883, în comuna Cotiujeni — Briceni (Basarabia). Deportat de sovietici, în 1951, în Tomsk, împreună cu soția, Zamfira (n. 1884), pentru apartenență la *Martorii lui Iehova*.

**PĂVĂLOI, Nadejda D.** Vezi Păvăloi, Dumitru S.

**PĂVĂLOI, Zamfira.** Vezi Păvăloi, Ion Z.

**PĂVĂLOIU, Grigore.** Țăran din Peștișani — Gorj. Condamnat pentru că îl adăpostise pe căpitanul Grigore Brâncoșu, partizan anticomunist.

**PĂVĂLOIU, Maxim.** Șofer arestat la 8 noiembrie 1945, pentru participare la demonstrația promonarhistă și anticomunistă din Piața Palatului Regal.

**PĂVĂLUC, Axinia.** Vezi Păvăluc, Sava.

**PĂVĂLUC, Ion.** Țăran din comuna Liteni — Fălciu. Omorât în timpul campaniei de colectivizare din 1952.

**PĂVĂLUC, Mariana.** Țărăncă din Liteni — Fălciu. Bătută în mod barbar la Securitate și omorâtă, pentru că se opusese campaniei de colectivizare din 1952.

**PĂVĂLUC, Sava.** Născut în 1903, la Chetrosu — Drochia (Basarabia). Comerciant. Deportat în 1949, în Kurgan, împreună cu soția, Axinia.

**PĂVĂLUCĂ, Stelian I.** Născut la 9 noiembrie 1911. Domiciliu obligatoriu, 2 ani și 3 luni.

**PĂVĂLUȚĂ, Ioan.** Avocat din Tecuci. Ajutor de comandant legionar. Condamnat. Detenția la Aiud, unde a făcut parte din *comitetul de reeducare*, în timpul *reeducării* “non-violente” din perioada 1962-64.

**PĂVĂLUȚĂ, Ion.** Preot ortodox din comuna Filipeni, de la izvorul Dunăvățului, nu departe de Bacău, în stânga Siretului. Condamnat, prin sentința 953/18.11.1950 a Tribunalului Militar Galați, la 1 an de închisoare, pentru “uneltire împotriva regimului”. Rearestat în 1959 și condamnat la 10 ani de închisoare. A murit la închisoarea Botoșani.

**PĂVĂLUȚĂ, Vasile I.** (fiul lui Păvăluță, Ion). Încă de când era mic, elev în clasele V — VII, s-a opus colectivizării, împreună cu țărani din Filipeni, mai ales în perioada Revoluției din Ungaria. Arestat în octombrie 1958, pe când era student la Facultatea de Electromecanică, torturat la Securitate și condamnat la 22 de ani de închisoare. Detenția la Gherla. Eliberat, prin grațiere, în 1963. În 1970, s-a înscris la Facultatea de Teologie din Sibiu și a reînființat, alături de alții, Cenaclul *Andrei Șaguna*. Rearestat și condamnat la încă 8 ani de închisoare, pentru “propagandă împotriva regimului”.

**PĂZITORU.** Elev condamnat în 1948. Detenția la Târgșor.

**PĂZITORU, Gheorghe.** Învățător din județul Făgăraș. Condamnat în 1949. Detenția la Aiud și în lagărul Salcia, din Bălțile Dunării (1962).

**PĂZITORU, Gheorghe.** Fost polițist. Arestat și deținut mulți ani.

**PĂCĂ, Ion.** Mecanic din Câmpulung Moldovenesc. Arestat de Feller, în 1958, și torturat în ancheta Securității, de către locotenentul-major Vasile Nichita și Traian Serseniu. Judecat la Botoșani, în procesul înscenat al lui Vasile Blănuș. A apărut în fața instanței cu capul bandajat. Condamnat, prin sentința 83/20.04.1959 a Tribunalului Militar București, deplasat la Botoșani, semnată de președintele completului de judecată, colonelul Vucă Cuciureanu.

**PĂCĂ, Teodor.** Poet. Detenția la Văcărești, în 1954.

**PĂCIU, Monica.** Calugăriță la Mănăstirea Bistrița — Vâlcea. Arestată în 1949, pentru sprijinirea partizanilor anti-comuniști din Munții Arnota. Condamnată, prin sentința pronunțată la 6 decem-

brie 1949 (de Sfântul Nicolae), de Tribunalul Militar Craiova, la 6 ani de închisoare. Detenția la Mislea.

**PĂCLEANU, Ștefan.** Condamnat în 1948. După expirarea pedepsei, a fost trimis, în septembrie 1959, în lagărul de muncă forțată de la Culmea.

**PĂCLIȘANU** (fiul lui Păclișanu, Zenovie T.). Strălucit medic neuro-psihiatru la Philadelphia, S.U.A. Condamnat la moarte, în contumacie. A murit în S.U.A.

**PĂCLIȘANU, Zenobie T.** Născut la



1 mai 1886, în satul Straja, comuna Berghin — Alba. Studii strălucite, la Blaj, Viena și Budapesta. Prelat greco-catolic, profesor de teologie la Blaj și scriitor erudit, autor

de studii istorice și religioase. S-a preocupat îndeaproape de viața politică a României și, în special, a Transilvaniei. Secretarul Adunării Naționale de la Blaj, la 1 decembrie 1918, și unul dintre cei care au redactat Actul Unirii Transilvaniei cu România. Membru corespondent al Academiei Române (din 1919). Director în Ministerul Culturii. Membru al delegației române care a semnat Tratatul de Pace de la Paris (1946). Înainte de a pleca la Paris, a discutat cu Iuliu Maniu, despre punctul de vedere care trebuia susținut, din partea P.N.T. În capitala Franței, i-a înmănat un memoriu cu doleanțele românești, ministrului francez de externe, Georges Bidault, la care a reușit să ajungă cu ajutorul părintelui George Surdu, rectorul Bisericii Greco-Catolice de la Paris. Z. Păclișeanu a fost exclus, în 1948, din Academia Română. Arestat prima dată în 1949 și anchetat cu brutalitate la M.A.I. Detenția la Jilava și Sighet (din iulie 1950), de unde a fost eliberat, la 26 martie 1952, și a revenit la București, unde locuia. Numit, în clandestinitate, Vicar-general mitropolitan al Bisericii Greco-Catolice din Muntenia, Oltenia și Moldova. Rearestat la 19 aprilie 1957 și anchetat cu brutalitate, fiind acuzat de legături politice cu străinătatea.

Torturat cu sălbăticie. Judecat, într-un lot de prelați, și condamnat, prin sentința 215/23.10.1957 a Tribunalului Militar București, la 12 ani de închisoare, pentru “trădare de patrie”. În timpul procesului, a susținut cu curaj că toate declarațiile îi fuseseră smulse sub tortură și că nu le recunoștea. După proces, a fost dus din nou în anchetă. A murit la sfârșitul lui martie 1958, la Jilava, în timpul torturilor, la fel ca episcopul Vasile Aftenie, în mai 1950. Trupul neînsuflit i-a fost aruncat într-o groapă din cimitirul de la Jilava. După ani de zile, doamna Hortensia Pâclișeanu, ajutată de preotul bisericii din Jilava, a recunoscut rămășițele pământestii ale lui Zenovie Pâclișeanu, după pantofi și dantură, și le-a reînhumat la Cimitirul Bellu-Catolic din București. Manuscrisele importante ale prelatului greco-catolic au fost salvate, ajungând la Vatican.

**PĂNIȘOARĂ, Ilie M.** Născut la 26 septembrie 1897, la Curtișoara, lângă Târgu-Jiu. Colonel. Căsătorit. Judecat la 17 mai 1946 și condamnat. Detenția la Jilava, Aiud și Făgăraș, unde s-a îmbolnăvit, din cauza regimului de exterminare, și a murit la 22 septembrie 1959.

**PĂLCU, Matilda.** Din Arad. Deportată în URSS, la 15 ianuarie 1945, într-un lagăr de muncă forțată.

**PÂNCOTAN, Liuba.** Născut la 30 septembrie 1954, în Bărăgan, la Viișoara, în domiciliu obligatoriu, unde se aflau părinții săi, din 1951. A stat acolo aproape 2 ani.

**PÂNDICHI, Gina.** Născută la 22 august 1950, în comuna Sânpetru Mic—Timiș. Deportată la vârsta de 10 luni, în Bărăgan. Domiciliu obligatoriu, împreună cu părinții, la Răchitoasa, 4 ani, de la 18 iunie 1951.

**PÂNDICHI, Maria.** Născută la 4 decembrie 1937, în Bulgaria. Domiciliată la Ovidiu—Constanța. Domiciliu obligatoriu în Bărăgan, 2 ani.

**PÂNDICHI, Nicolae.** Arestat la 1 aprilie 1958 și torturat cu bestialitate la Securitatea din Constanța, de către anchetatorii Iliescu și Rusu, comandantul Bolintineanu, și alții, până și-a pierdut



mintile. Judecat, cu toată starea sa mentală precară, și condamnat, prin sentința 315/17.07.1958 a Tribunalului Militar Constanța, la 16 ani de închisoare. Eliberat la 26 iunie 1964.

**PÂNDICHI, Victoria T.** Născută la 28 august 1947, în comuna Sacălaz—Timiș. Domiciliu obligatoriu în Bărăgan, împreună cu familia, 1 an și 11 luni, de la 18 iunie 1951. Ulterior, s-a stabilit la Constanța.

**PÂNTEA, Alexandra F. (1).** Născută în 1889, în comuna Mihăileni—Râșcani (Basarabia). Țărancă înstărită. Victimă a represiunii sovietice din 1949.

**PÂNTEA, Alexandra F. (2).** Născută în 1919, în comuna Galașeni—Râșcani (Basarabia). Deportată de sovietici, în 1949, în Kurgan, împreună cu fiica, Vasilisa (născută în 1940), pentru apartenență la *Martorii lui Iehova*.

**PÂNTEA, Alexandra I.** Născută în 1889, la Bâmova—Basarabia. Deportată de sovietici, în 1949, în Kurgan.

**PÂNTEA, Andrei E.** Născut în 1902. Deportat de sovietici, la 6 iulie 1949, împreună cu soția, Nadejda, și fiicele, Elizaveta (născută în 1936), Elena (n. 1938) și Eugenia (n. 1949). O altă fiică, născută în 1934, a fost și ea deportată.

**PÂNTEA, Anton I.** Născut în 1919, în comuna Galașeni—Râșcani (Basarabia). Condamnat de sovietici, în 1946, la 5 ani de muncă silnică, pentru apartenență la un cult evanghelic.

**PÂNTEA, Constantin C.** Născut în 1931, în comuna Zaicani—Râșcani (Basarabia). Condamnat de sovietici, în 1951, la 25 de ani de muncă silnică, pentru apartenență la *Martorii lui Iehova*. În 1955, pedeapsa i-a fost redusă la 8 ani.

**PÂNTEA, Dionisie F.** Vezi Pântea, Fiodor E.

**PÂNTEA, Dumitru.** Țăran din județul Neamț. Arestat în 1949 și condamnat, în cadrul procesului înscenat organizației anticomuniste *Gărzile Decebal*, prin sentința 166/1950 a Tribunalului Militar Iași. Detenția la Galata (Iași) și Gherla.